

КУЛТУРА

ОБНОВА СРПСКЕ КУЛТУРЕ

Култура, уз језик, представља основни знак препознавања једног народа, његове духовности и његовог идентитета.

Ако сте при томе и мали народ, смештен у мали језик као завичај, онда је ваша обавеза да сачувате властити културни образац далеко већа. Зато је потребно имати јасно вођену културну и политичку мисао која прераста у нешто што се синергијски зове „културна политика“. А за стварно постојање културне политике потребно је задовољење одређених параметара.

По светским стандардима, ако за културу издвајате мање од 2% националног бруто дохотка, она не постоји или је сведена на ниво инцидента.

Култура мора бити деметрополизована, не сме бити привилегија престонице и већих градова.

Култура мора баштинити све традиционалне вредности, мора формирати властити рефлексивни систем вредности у односу на властиту стварност, другим речима мора сведочити о свом времену.

Култура не сме бити само однос између ствараоца и конзумента, већ мора постати начин живота, комуникације, мишљења. Довољно посебна, са негованом свешћу о

ИЗДВОЈИЋЕМО

2,4%националног буџета за
културу у првој години↑ **2,6%** у другој↑ **3%** у трећој и↑ **3,2%**у четвртој години чиме
ћемо омогућити
значајнија инвестициона
улагања у културне
пројекте.

властитој посебности, довољно појединачна и особена да може бити општа, и довољно отворена да истрпи и прими неопходну количину драгоцених утицаја.

Српски културни образац формира се готово читав један миленијум, градећи властиту посебност у ликовном, литерарном, архитектонском, музичком.

Српска култура свој виталитет доказује у тренуцима апсолутне репресије отоманске пошасте, бранећи властиту самобитност аутентичним ремек-делима усмене књижевности, са лирским и епским достигнућима хомеровске провенијенције; преживљавајући две германске окупације; преживљавајући након свега чак и вунена времена брозоморе. Она увек сведочи о свом времену, било да се ради о немањићким задужбинама, предкосовској епици или Дучићевој и Шантићевој лирици. Она проналази начин да одбрани властиту веродостојност пред кожним капутима партијских секретара, док је бране корифеји попут Боре Пекића, Александра Поповића, Бећковића, Павловића, Булатовића...

Савладаће и ово време, ма колико оно и ова власт, хотимице или нехотично, радили против властитог културног идентитета, а тиме и против властитог народа. Српска култура опстаће упркос свему, чекајући време када ће о њој бринути Народна странка.

Култура често представља већу и значајнију вредност и више афирмише једну земљу него неколико индустријских грана заједно. Наравно, најчешће зависи од националног дохотка, од богатства како државе тако и њених грађана. Али ако Србија буде чекала

Максимално ћемо
**ОПОРЕЗОВАТИ
ШУНД, КИЧ И
НЕУКУС** у било ком
појавном и медијском
облику и то
инвестирати у праве
културне вредности.

да се обогати, како би се тек тада позабавила властитим културним обрасцем, постоји опасност да још дуго неће имати сопствену културу.

Дакле, схватајући суштину културе и њен значај у афирмацији и ослобађању појединца, града, народа или државе, тог истог појединца или заједнице којој припада, у њеном васпитању и подизању општег културног стандарда, укључујући ту и културу живљења – Народна странка се залаже за потпуни културни препород. Овај препород подразумевао би не само промену културног модела, већ и превредновање одређених етичких и идеолошких узора, уз усвајање нових и повратак старим који су неправедно проскрибовани из политичких разлога, темељећи вредности ових узора искључиво на естетским параметрима.

Како?

1. Суспензијом Закона о култури и изградом новог, прилагођеног Уставу Републике Србије, Закону о раду, српским културним потребама и специфичностима.
2. На основу овог темељног закона доношењем закона о филму, позоришту, издаваштву и књижарству, музејима и галеријама, о заштити културних добара и споменика, и закона из осталих области културе, као и других законских и подзаконских аката.
3. У првој години издвајањем 2,4 процента националног буџета и формирањем буџета за културу, 0,6 процената квартално, при чему ће Министарство

Заложимо се за
**потпуно
ИНТЕГРИСАЊЕ
Републике Српске у
наш културни
простор** што
омогућава и Дејтонски
споразум.

културе самостално располагати овим средствима. У другој години издвајањем 2,6 процената, трећој 3 процента, четвртој 3,2 процента, што ће омогућити и значајнија инвестициона улагања.

4. Максималним опорезивањем шунда, кича и неукуса у сваком појавном и медијском облику, и инвестирањем тих средстава у праве културне вредности.
5. Пирамидалним културним обрасцем, што значи снажним и развијеним аматеризмом, од сеоског до академског, преко система школовања, од основних уметничких школа до факултета, на чијем ће се врху налазити елитизована уметност која ће због овако конципиране пирамидалности имати довољно конзумената.
6. Конзистентном и сталном сарадњом са министарствима науке, просвете, спорта и вера, Српском православном црквом, Српском академијом наука и уметности, Матицом српском, осталим традиционалним верским заједницама и другим културним чиниоцима.
7. Потпуним интегрисањем Републике Српске у наш културни простор, што омогућава и Дејтонски споразум.
8. Активном међународном сарадњом и чланством у Унеску, и заштитом културно-историјских споменика и добара.

Спровешћемо **ДЕМЕТРОПОЛИЗАЦИЈУ И ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈУ** културе. 90% свих културних догађања су у Београду! То ћемо променити јачањем локалних културних институција и организовањем културно-уметничких гостовања.

9. Реафирмацијом значаја и места Радио-телевизије Србије и њених програмских опредељења. Само четири процента програма су информативне емисије. Стварањем јаких редакција које ће производити врхунски документарни, научни, спортски, школски, дечји, музички, драмски, серијски и филмски програм. Национална телевизија мора бити у потрази за добрим програмом а не за „рејтингом“. Гледаност се повећава само као последица квалитетног програма.
10. Унапређењем односа са дијаспором – понудом дијаспори врхунских културних садржаја, како филмских, тако и музичких, позоришних, издавачких. Заустављањем прогресивном пореском политиком гостовања „турбофолка“ и осталог музичког ђубрета које данас, нажалост, представља готово једини вид „културне бриге“ матице према расејању.
11. Деметрополизацијом и децентрализацијом културе – деведесет процената свих културних догађаја одржава се у Београду, а 97 процената у Београду, Новом Саду и Нишу; постоје градови од неколико десетина хиљада становника, без иједног културног догађаја у години. Променом тренутног стања организовањем позоришних гостовања, гостовањем филхармоније, „Кола“, врхунских уметника, и јачањем локалних културних институција.

Реафирмисаћемо
ЗАДУЖБИНАРСТВО!

12. Решавањем статуса слободних уметника, као и потпуном правном и имовинском заштитом ауторских и извођачких права.
13. Изградњом и формирањем мреже националних фестивала (хорова, филма, позоришта и сличних), и доделом националних награда и пензија уз формирање критеријума за њихово доделу.
14. Обновом и изградњом Народне библиотеке, Народног музеја, Музеја савремене уметности, Народног позоришта, Српског народног позоришта, изградњом зграде Српске опере.
15. Заштитом и финансирањем мањинских културних специфичности.
16. Реафирмацијом задужбинарства.
17. Очувањем и бригом о свим културно-историјским споменицима на Косову и Метохији, и наставком континуираног рада српских културних институција као што су позоришта, галерије, културно-уметничка друштва, издавачке куће и остале културне установе.

У овим начелима не помињу се откупи књига, слика или носача звука, стимулације за филмове и ванинституционалне позоришне представе, стипендије, интернационални фестивали као што су ФЕСТИВАЛ, БИТЕФ, БЕЛЕФ и слични, слобода стваралаштва и одсуство цензуре. Они су саставни делови закона о филму, позоришту,

библиотекама итд., као и других правних аката.

Само ће овако српска култура бити потпуно интегрисана у европски културни модел, не само следећи га већ и активно учествујући у његовом креирању, баштинећи европска достигнућа али и властиту оригиналност, свесна значајног утицаја оријента на музику, архитектуру, фолклор, литературу и остале области културе.

Само ће овако српска култура бити истовремено и потпуно српска и сасвим универзална.